

Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi
Norske Reindriftingsamers Landsforbund
Sami Reindeer Herders' Association of Norway

Landbruks- og matdepartementet
Avdeling for skog- og ressurspolitikk
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2004102263-6	Doknr.:
Mottatt: 09 FEB 2005	
Saksbeh.: ASR/JUR/IAA	Ark.: 608
Kopi:	Avskr.:

Ad ECON-rapport 2004-089

Viser til Landbruks- og matdepartementets utsendelse av ECON-rapport 2004-089 til høring av 16.12.04, ref 200402263-/IAA.

På oppdrag av LMD fikk ECON i oppdrag å utrede på hvilken måte sektor- og areallovgivning påvirker forhold som er av betydning for etablering, nyskaping og næringsutvikling på gårdsbruk og annen landbruksinitiert småskalavirksomhet.

Econ-rapporten har konkludert med at endringer i forbrukerinteresser og Norges internasjonale forpliktelser vil legge økt press på landbruket, og at det vil være behov for en omstillingsprosess. En del av omstillingen vil bestå av nyskapende og alternativ virksomhet. Rapporten konkluderer også med at de fleste regelverk knyttet til utnyttelse av landbruksressursene bidrar til å hemme nyskaping, men at det vil være rom for endring av regelverket innenfor rammen av internasjonale forpliktelser og andre nasjonalpolitiske mål som f.eks mål for bosetting og kulturlandskap. Econ mener individuelle rettigheter til gårdeier i forvaltning av utmarksressurser er urimelig sterk beskyttet, og at avveiningen mellom nærings- og miljøhensyn ikke alltid er rimelig. Blant annet mener Econ at reiseliv burde defineres som "stedbunden næring" i forhold til plan- og bygningsloven slik at det åpnes for utvikling av overnattingstjenester.

Econ har også gjennomgått reindriftingsloven, og konkluderer med at det ikke er mulig med tiltak som hindrer reindrift, og at loven er en hindring mot nyskaping i landbruket, særlig i forhold til friluftsbasert reiseliv basert på naturopplevelser samt jakt og fiskemuligheter i de samiske områder. NRL vil påpeke at reindriftings rettigheter ikke uttømmende er definert av reindriftingsloven, og at reindriftings rettigheter i sin helhet antagelig setter ytterligere skranker på friluftsbasert reiseliv. Samtidig mener NRL at selv om inngrep, og særlig "bit for bit" politikken, er en stor trussel for reindriftings fremtid, mener NRL at dette ikke nødvendigvis må hindre nyskaping i jordbruket.

NRL forstår det slik at en del av rapporten er basert på intervjuer, derfor burde det også vært på sin plass og også foreta intervju av reindriftingsutøvere om hvordan de opplever de ulike regelverk, og hvilke betingelser de mener bør settes for nyskaping i jordbruket fra reindriftings side, og hvordan reindriften bør medvirke i omskappingsprosesser. Av erfaring vet NRL at landbruket og andre tiltakshavere opplever reindriften som hinder for nyskaping,

og NRL vet også at reindriften ofte er den siste som får nye tiltak og planer til høring, og disse er som oftest ikke tilpasset reindriftens behov for beiter og ro på beitene.

Manglende samarbeid og forståelse for reindriftens behov er en av grunnene til at reindriften er blitt oppfattet som negativ til mange tiltak på reinbeiteområder, mye av dette kunne ha vært endret hvis reindriften på et tidlig stadium kunne komme med sine synspunkter til de ulike tiltak, og at man er sikret innflytelse i forhold til å bevare beitene.

Enok-rapporten påpeker da også at manglende samhandling er en av de viktigste barrierer for nyskaping. NRL er sikker på at bedre forståelse og toleranse mellom de ulike partene ville fremme et konstruktivt samarbeid som kan komme alle parter til gode.

NRL er klar over at de nye utfordringer som landbruket, i likhet med reindrift, står overfor, påkrever nytenking, og at Regjeringen vil forbedre rammevilkårene for nyskaping og utvikling av ny næringsvirksomhet i tillegg til den tradisjonelle gårdsdriften. NRL har også forståelse for at departementet kartlegger hvilke hindringer som ulike lover og forskrifter utgjør, og er villig til å bidra til å forenkle disse for å få ny giv i landbruket. I den forbindelse anmoder NRL derfor LMD å legge opp til at prosessen for nye lover og forskrifter initierer et nært samarbeid mellom de ulike parter/næringer. NRL kan påta seg å representere reindriften i en slik prosess.

NRL er også glad for at småskala-produsentenes rammevilkår settes i fokus, også i forbindelse med gjennomgang av lover og regler som hittil etter manges mening er blitt oppfattet som etableringsbarrierer og hindring for verdiskaping, og ser frem til det endelige resultatet, og håper at dette arbeidet bedre vil legge forholdene til rette for lønnsom småskalavirksomhet, også for reindriften.

Kautokeino 8 februar 2005, pr telefon, med vennlig hilsen

Aslak J. Eira, formann, sign

Kopi:

NRL's lokallag til orientering

Andre høringsinstanser som kan ha interesse av NRL's uttalelse til orientering

Aslak J. Eira
Leder